

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEKZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALANOS
TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Égész évre 4 kor. Félévre 4 kor. Ny-
gyedre 2 kor. Papok, tanács- és lövészi előfizetőknek
egyes évre 6 kor., tanítói-egyleti tagoknak, községi és kör-
jegyzőknek 4 kor. — Egy példány ára 10 fillér.
Megjelen hetente!n egyszer: vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó: János János

B E T E G H P Á L.

Hivatalos hirdetések 100 szög minden sor 4 fillér, azonnali
2 fillér, napközbeni hirdetések 10 szög minden sor 4 fillér, többi
4 fillér, éjszakai hirdetések 10 szög minden sor 4 fillér, szil-
ter kor 1 kor. Hirdetés és nyilatkozás előre fizetendő.
— Hirdetési és lap vezetés eldől minden hirdetői írók —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: B E T E G H P Á L köznyelvnyomdájában és könyvtárában (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemény, előfizetés és hirdetés intézkendő.
Kéziratok nem adódnak vissza.

Emléket az agyagfalvi réten!

Feladvás az önkéntesek.

— Irta: Benedek Elek. —

A székelj népi Rákossmezeje: ez az agyagfalvi rét. A véglen rónasághoz képest egy kis szögelet, de nekünk, székeljeknek egy egész ország: itt éltek, itt hozták törvényet ösünk; itt vialtak meg a székelj nép öt alkotmányát, öt tör-
elmevel; innét indultak hadba Átila utóai; mikor hegyek és völgyek felett végig szármalt a költő ríadoja: Talpra magyar!

Forgassuk a történelem lapjait s elég, ha megpillantjuk két helyen, hogy volink együtt vialtoztak: az agyagfalvi réten a székelj népi Rákossmezeje. Egy tiszak nekünk, mint a folkelének mohosul sirjajukból törvénnyű, törvénnyű hősök, látjuk őket egyenként: arcukon nemes büszkeségek, szabad voltak erős tudatának végre ragyog. És megindult szívvel-velük az 1506-ban, kelt agyagfalvi kon-
stitúziót, melyet s réten alkotnánk ösünk a pártulók és büszkeségek aránt. Megindult szívvel, jöles büszkeséggel olvassuk, hogy abban az időben, midőn országselele pártulés zavarja meg a lelkeket, inn, a székelj szeme zava összegyűlt az agyagfalvi réten: először a „külbőlözök egyenlenségeket és hitvány szokásokat; hogy az ő tisztán láto elméjükben világosan megjelenek: a bekeségnek ellenkezői, az igazság és az egyen-
s egyezégek ellensége, a kevelység — minden nagy országokat elpusztítanak és az előbbeni állapotjukban megrontanak. És alkotnák szigoru törvényt a pártulók, a haza és a koronás király ellen büszkeségekben taladottak ellen. Ha tisztásgot vial a pártulók vezetésé s szánkivettség; ha közenber: szánkivettség legyen ennek a büntetés, minden java elpredáltass s kevelmet a fejedelmek minál senki se adasson, hanem csak az egész székelj-
kelység.

Ín, ilyen egy szabad, a szabadságra érelt nép törvényalkotása: bölcs és szigoru Szabad-

sága nem fajul szabadságsá s haza és koronás király iránt való hűségben egybeforr minden szív!

Forgassuk tovább a történelem lapjait. Az agyagfalvi konstitúzió után negyedfélszáz esztendő viharzott el a székelj nép feje fölött, alkotmányos szabadságot jobbról-balról nyírbálak, mármint szögelosságha süllyed, de nem fajult el még a székelj vér s inn, hatvanezer székelj lelkes arcára hinti sugárát a fölkelő nap — 1848. október 16-ának reggelén. Mint a hogy Csaba és víztői visszajönek a mako-
nyki székelj védelmére, egy kerekedik föl a székelj, megvédeni Erdely megvárságot, az orozva megtámadott. Hatvanezer székelj esküszik hű-
szög lsten szabadság egy álat a koronás királynak, a hazának, a magyar alkotmánynak, a független felelős miniszteriumnak. Az utolsó székelj nemzeti gyűlés volt ez: méltó a székelj néphez, mely ahoz a gyűléshez, mely az agyagfalvi konstitúziót megalkotta. A hűségükön után első gondolatuk: hűdelük szögel a fejbajonlatot nem-
zéségekhez, de kezököt ölt harják a kard markolóján, ha bekeltek szögeljüknak nem lenne fogatján...

Vajon — hogy az agyagfalvi konstitúzió szavaival éljünk — nem jelenik-e meg világosan emléken az agyagfalvi réten nagy történeti jelentősége? Vajon lelke bizonyítannak, hogy a mostan első nemzedéknek hazafias kötelesege emléket, a dicsőségesség multhoz méltó emléket állítani e megseztelt helyen? Nem, nem! Szabad-e kételkednünk abban, hogy minden jó hazafi, kinek hűrel meg szögel-
tunk, ennek az emlékének megemlésezt elősegíti félrelve? Nem! — Az agyagfalvi emlék állítására alakult bizottság erős hittel hiszi, hogy első sorban maga a székeljesség siet lezón a hazafias kevelget adót; de meghalja s meghalhatja a nagy magyark közönség is kőré szavunkat.

Hisszük erős hittel, hogy a Székelj-föld papjai, tanítói s általában a népvézeli minden ünnepi alkalmat meg-

ragadnak a adakozásra buzdiják a népel. Erre a célzóra a legszegényebnek is lesz egy fillérje.

Hisszük erős hittel, hogy a Székelj-föld pénztételei nemes versenyre kelve vesznek részt a hazafias kevelget e műven k megemléseztben.

És hisszük erős hittel, hogy e célra minden székelj-földi újság megtalálja az utat olvasói szívéhez s örömmel nyílja meg hasábjait az adakozásoknak.

És deák emlékenk ápolása, keveltes tisztele több a kötelesegezt: nemzeti éreny ez s jövendőjének sirját ássa az a nép, melyek szívéből ez az éreny kihal. Multnak és jövendőnek egyaránt szögel az agyagfalvi emlék. Hadd álljon és hirdesse a székelj nép dicsőségét a multban, nagy nemzeti elhivatást a jövendőnek, örökön-örök!

Az új miniszterium. Szólt Kálmán m. kir. miniszter-
knek hivatalos lelatot intézett a vármegyei törvény-
hatóságokhoz, tudatva a saját és miniszterelnök kineve-
zését. A lelat így hangzik:

Ö császár és apostoli királj Felsége bár Bányfi Dező urnak, hivatali elődöknek, miniszterelőli állás-
ról való lemondása kivételével, f. évi febr. 26-án kelt lefelölök lelatot, melyben magyar miniszterelnök-
kével kevelgeselmében kinevező s előterjesztésben foly-
tan ugyanazon napon kelt lefelölök elhatározásával báró Fejervár Géza urat, honvédelmi, lakatos László urat pénzügyi, Wassner Gyula urat vallás- és közoktatás-
ügy, Darányi Ignác urat földművelésügyi, Cseh Ervin urat horvát-szlávok-dalmát térszervezési, gróf Székényi Manno urat legmagasabb szögelök királj, Felsége úr kasszárjegye és Hegedüs Sándor urat kereskedelm-
ügyi miniszterré kevelgeselmében kinevező s engem a bolygót tiszta vezetésével idegelenen megbízni mel-
toztatt.

Midőn erőre a törvényhatóságok új állásom elfog-
lással alkalmával szemel erőstelen, egyezsmind an-
nak a vezetésnek adak lefelölök, hogy engem és mi-
niszterelnökem kevelgeselmében urnak Ö Felsége bi-
zalma által elenk túzot feladatunk megoldásban törve-
nyes hatáskörökkel bízott, hazafias buzgalommal és
erővel támogatni fog.

Budapest, 1899. évi febr. hó 26-án.

Székelj Kálmán s. k.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCZAJA.

Március 15.

(A „Székelj-Udvarhely” eredeti tárczaja.)

A dörög nem föl a égk mehatol —
A kőperőből kitér és egk kér...

Sírohal meorgok
Költő nagy király...
Hareköz csalágyánya,
Rónak pasztortja,
Szörleim dalnokja,
Szabadság sirálya...
Örök szömelnek
Öt leu a sir alma...?

Nem érez föl szíved...
Hamudon joróld...
Március dúsán...
A sir homályból...?
Vagy — ott lenn is lángol
Égő honzörvölő...
Mig itt fonn bolyg — köztünk,
Honzörvölő leked...?

Hisz — te dalbold...?
— S valózág lehet...?
Hogy ugy, mint a költő
Haza! ki sem szödel...?
— Oh, ha így — ha e hont
Oly nagyon szörelteted
Jól...
Akkor honzörvölő...?

Ki — siven ér len
A hont talpra birtad,
Szabadság hímnyest
Veres tollal irád...

Jer — s közséssét a hajnal...
Erdőj álmából...!
Szabadság dalnokja,
Ally talpa a — sirból!... —

A feléregzház
A Vész gyzsmeztében
Kettelet lantot...? ott!
Lelűk — szent, hős verben...
Húza patkónak...
S var — szögel akasztva...
Mintha azt sohánja:
Merre? hol a gazda...? —

Mert — nem ér hozzája
Föld enber ujjai...
— Oh, jé! jé! Akasz le!
És zendít meg újra!
— Zondit meg ümpen
Ann szabadságnak,
Melynek vertum...
Halva is csatának...

Szent örökös az
Hinnök nemzetének:
Vertannul várja
Főm a lelt ökeldek:
S tollal, karddal, szöval...
A földi harez után
Folytatják a tust!
Főm... a hadak útján?

Omán lelkesnők...
Hogya mar lakunknak: —
Atöselőmüt arczal
Áldást mosolygva ránk...
Napsugarban, fényben,
Harmatban s vharban
Ök szögelnek hoznánk:
Verünk! mi baj van?...? —

Oh, jér hat miközött
Ne ne maróztál tólv:
A szabadság eno
Nagy ünnepnapjától!...
Bom aopt itt var rád...
Tálpj örmözmenben:
Vásárellyi term...
Ölelése kézen.

Azz Kossuth gának is
Scep Ölezesécsagból —
Hazarokért!.. Oh, jaj! —
Az örökös gyzsöböl...
Itt vannak! Itt vannak!
Ünnepelni veitük...
Szabadság hajpala,
Égylé udöz minékünk!

Bem! Kossuth! Petőfi!
Druga szent-háromszá!...
Állnak spült föl...
Az új Magyarorszá!...
Meggany vértum,
Hős, költő s apostol,
Nevük isen — bekünk;
— Zsarnokoknak — östör. —

Csodás a szabadság
Töréshelys faja:
Gyökere a földben,
Egzen — koronája.
Bádogok, kik érte
Verőket hullattak;
Öt fonn a menyeket
Jutalmul birtak!...

Öntözök ha magyar nép
E szent fát: köny s verrel;
Békájún alatta
Testvér a testvérel.

1070. szám. f. 1898. v. h. 139. 899. v. h.

Árverési hirdmény.

A Székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó köz birr teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járási bíróságának V. 243-—498 polg. számú végzése által, budapesti Engel Bernát és társai cégnek, képviselője ügy. Mikolczi Károly által, sz. udvarhelyi Nussbaum József ellen 189 f. 50 kr. tőke a járuléka és pragai Stern Sándor cégnek, J. u. dr. Gustav Jász ügyvéd által, 86 f. 4 kr. járuléka iránti ügyben, árverésnél Sz. Udvarhelyen összesen 350 f. tőke bocsátott következé jává, u. m.: egy vasbancoson hordó 120 literes, más 120 literes, más 225 liter, egy vasbancoson hordó 120 literes, más 120 liter és van benne 120 liter rum és még 3-át 12 liter alatti, különféle, Székelyudvarhelyen árverés hazánál 1899. március 10-én délután 9 órákor nyilvánosan árveresen el fognak adni, melynek az egyes javak vételéről azonnal íszendők, esetleg a becsesaron alás a többet igényelnek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezutal felirathatnak mindazok, kik a felfoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdete, habár külön értesítést nem vettek is, ahultr végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azokat a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vétel előlegére fognak utasítani.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtó.

Sz. Udvarhely, 1899. február 10-én.

Bíró Sándor s. k.,
kir. végrehajtó.

Alóírt tisztelettel tudatja, hogy a legutányosabb árban vállalta el gyermeke, és női lakopnak a legutolsó divat szerinti készítését és újnakítását, ugyanígyen 20 cm. szélességű szövetek és csipkék gouv-rozását, nemkülönben különböző szövetek és posztok cszakkekesztését.

Kassay Ágnes.

Lakásom Simó János vendégos lov lakásában Kos-suth-utca 12. sz.

Amerikai szoborák.

Jóállásnak, hogy a nikel színt nem változtatja, szerkezet pontosabb és jobb, mint a legdrágábbak. Ára darabonként 3 frt. Jótállás mellett, mint a készlet tart. Hozzávetőleges órákon 60 kr.

Ünbertváli készlekek.

Fox, valódi kolingyi gyártmány, sok káliditossz kátfutó, gykor és nem kell. Megvágás kizáró. Tiszta és kényelmes munka. Bőve-legebbi megmond. Tartós és jót megkötés. Darabja 4 frt. A penge "alligaz szedő és a többi részei alaphozott vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhetők:

Pollák Sándor főbizománysal

BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtemény 5 darab után egy ingyen küldetik.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek vétele elől hivatalosan vegyelemzővannak, csakis

FERNENGEL GYULA

jóhírű pinözében Székely-Udvarhelyt (Kos-suth-utca) kapható a következő előnyös árakban:

Literenként 32 krtól 1 frt 40 krtig, 10 lite-ren felül 28 krtól 1 frt 20 krtig. — Nagyban add nélküli 56 literen felül hektoliterenként 24 krtól 46 krtig.

Részletes árjegyzék és minta ingyen és bérmentve.

Richter-tes Horpöny-Pain-Expeller Liniment. Opceici comp.

Ezen híresen híresen elismert és 150 megpróbálást, mert már több mint 30 év óta megpróbált, fajla-mosságilag bebizonyított, alkalmas a kórházak, csontok, tapogaztatásnak és megpróbálások és az orvosok által bebizonyított és mindig eredményes megpróbálások valódi Richter-Pain-Expeller, gyakorta Horpöny-Liniment olajon alapul, sem illó, sem nem, hanem ipari méretekkel 40 év, 70 év és 100 év közötti emberek minden minden betegségnek kórházban, u. m. Horpöny-Török József gyógyszerésznél Budapesten, Be-rosztin és társai által igen órára, órára, órára, mert kik kórházban elismert van foglalkoznak. Kik nem akar megpróbálni, az Richter-Pain-Expeller Horpöny-védője és Richter-védője elismert mint nem valódi, hanem valódi. Richter-Pain-Expeller f. 40 és társai, és a kir. udvar székely. ALULYANT.

Kapható Székely-Udvarhelyi Nagyszőlősi Koncz Ármán győrlárában.

Nyomatott a kiadótlejdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt. 1899.

74. szám. f. 1898. v. h.

Árverési hirdmény.

A Székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó köz birr teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járási bíróságának V. 18—899 polg. számú végzése által ugyanezen Heinrich Henrik cégnek, székelyudvarhelyi Balmi József ellen 58 frt tőke a járuléka iránti ügyben, árverésnél Székely-Udvarhelyen összesen 350 f. 60 kr. bocsátott következé jává, u. m.: egy füstölt rámpu falú kep, egy füstölt agyú, két füstölt függöny rúdja, egy füstölt rúdja, egy füstölt szőny, két füstölt szőny, egy füstölt nyúl asztal és még 7-át 17 tétel alatti házi ingk Székely-Udvarhelyen, árverés hazánál 1899. március 10-én délután 9 órákor nyilvánosan árveresen el fognak adni, melynek az egyes javak vételéről azonnal íszendők, esetleg a becsesaron alás a többet igényelnek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezutal felirathatnak mindazok, kik a felfoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdete, habár külön értesítést nem vettek is, ahultr végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azokat a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vétel előlegére fognak utasítani.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtó.

Sz. Udvarhely, 1899. február 10-én.

Bíró Sándor s. k.,
kir. végrehajtó.

Sz. 3620—1899. szh.

Pályázati hirdmény.

A tordattfalvi kőregőző állásra 2709—899 szám alatt közzétett pályázati hirdménynek kelő eszményre nem vezetett, miért is ny pályázatot hírdet.

Ezen körhöz tartozik Tordattfalva, Marlonos, Énlaka és Medesér. Székely: Tordattfalva.

Évi fizetés 400 frt, lakbér 50 frt, irodaátalány 24 frt, szolgálatias, fűtés és világítási átalány 90 frt és a megyei szabályrendeletben megállapított magán munkálataktól járó melékjövédemek.

A mennyiben a megválasztandó kőregőző anyokonyvezetővel is kinevezésről, ezért kü-lön 80 frt honorariumban részesül.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyer ni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérsüket f. évi március 10-én 20-ik nap-jáig hozsán anélkül bizonyosban adják be, minthogy a később érkező pályamondványokat figyelembe nem veszem.

Székely-Udvarhely, 1899. évi márc. 10-én 3-án.

Gálffy Kálmán,
főszolgabíró.3151. szám.
899. lszh.

Pályázati hirdmény.

A 9 községhez csoportosított olaszlelték közpesszéglényi körben üresedésbe jött kórhoszi állásra ezenal pályázatot nyitok a felhívom azokat, kik ezen 400 frt évi rendes fizetéssel és szabályrendeletben megállapított látogatási díjjakkal javadalmazástallást elnyer ni óhajtják, az 1876. évi XIV. l.-cz. 143. §-sz. illetve az 1883. évi I. l.-cz. 9. §-ában előrt képessé-gűkel igazoló okmányokkal felszerelt pályamondványokat hozsán ez évi március 10-25-ig adják be.

Köztudatkhoz a fúvár egyelőre természetben adatik ki, azonban kiállítás van rá, hogy erre átálány fog megállapítani.

Homoród-Öklándon, 1899. évi február 10-25-én.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

Timármesterek figyelmébe.

Székely-Keresztúr községében a piacszorón, vasúti állomáshelyen, hol a timárműzet üzeménél feldolgozandó anyagok lehető legelőnyösebben beszerzéséhez, az ugynevezett Wolff-félső telekláz kényelmes lakosulattal, udvar, nagy területtelmél kert és timárműzet üzembevitelére igen alkalmas, jó állapotban levő borenedsz és felszereléssel f. évi március 28-án d. e. 9 órákor a székely-keresztúri kir. teleknyitási hivatal helyiségében bírál árverésen el fognak adni.

Kikálitási ár csakis 5772 frt.

Kiváratva alulírtak a részletes árverési feltételek készséggel közli.

Sz.-Keresztúr, 1899. március 6-án.

Dr. Möriz Károly,
ügyvéd, mint egyetemes.

Tölgyfaeladási hirdmény.

Alulírtok tulajdonát képező 648 szál tölgy mufa szabad kézhöl eladó.

Az erdő a sz.-udvarhelyi vasúti állomástól 3 kilométer e fekszik.

Értekezni Sztégár Bálint endész urnál. Szombatfalva, 1899. március 10-11-én.

Ifj. Simó János,

Valódi és természet

BOROK

legelősből árban, 22 krtól feljebb

csak a

Székely borkereskedés

székelyudvarhelyi raktárában

SZÖLLŐSI SAMUNÁL

kapadit.

Szombatfalva-utca, szeszgyár melletti pincék.

3151. szám.
899. lszh.

Pályázati hirdmény.

A 9 községhez csoportosított olaszlelték közpesszéglényi körben üresedésbe jött kórhoszi állásra ezenal pályázatot nyitok a felhívom azokat, kik ezen 400 frt évi rendes fizetéssel és szabályrendeletben megállapított látogatási díjjakkal javadalmazástallást elnyer ni óhajtják, az 1876. évi XIV. l.-cz. 143. §-sz. illetve az 1883. évi I. l.-cz. 9. §-ában előrt képessé-gűkel igazoló okmányokkal felszerelt pályamondványokat hozsán ez évi március 10-25-ig adják be.

Köztudatkhoz a fúvár egyelőre természetben adatik ki, azonban kiállítás van rá, hogy erre átálány fog megállapítani.

Homoród-Öklándon, 1899. évi február 10-25-én.

Benedek Imre,
főszolgabíró.

ORBAN, NAGY ÉS TAMÁS

CZÍPŐÜZLETE SZÉKELY-UDVARHELY T

elvállal minden e szakmába vágó megrendeléseket a legújabb divat szerint, kiváló eszmén, a legjobb anyagból, pontos készítés mellett, úgy minden javítását.